

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

wa Passions-musique. För framtiden bör til äfventyrs anmärkas, at en så fullstämmig sällan Her, där så få, som af musique göra profession, anlitas: et wedermåle, at konsten här på orten blifwet utbredd, och redan sprider sig til bägge könen.

Et hus, som ligger på Drottninge-Gatan midt emot Herr Råntemästaren Scharps, och stöter emot Strömske bakgården, är til salu med alla tilhörigheter; men grunden, där samma hus står, förbehåller sig ägaren at få ledig 14 dagar sedan köpet skedd. Om priset sås underrättelse hos Herr J. F. Ström wid lilla torget.

Den 1 April, som är en Onsdag, kommer uti Odensala at försäljas et parti hampa, som blifwet bärgad förleden höst utur Engelske Capitainen Weirs förölyckade fartyg, kallat Success, hwilket är liggande uti sjöboderna därstädes: likaledes säljes det af bemalte fartyg bärgade tafelage och redskap.

Hos Herr Corneten Alsing, hwilken är boende på Saltfällan, två mil norr om Uddewalla Stad, blifwer den 26 uti innewarande månad, til den högstbjudande, igenom offentlig Auktion försaldt et parti något litne segel, jämte tågwerk, efter et fartyg på 80 til 100 laster.

En meublerad kammare för en Person kan hyras hos Bagaren Sundgren på Ryrkogatan, midt emot Guldarbetaren Grahl.

Hos Herr Nittau finnas goda färska bergostron, mot 12 Dal. trädet, och 4 Dal. hundradet.

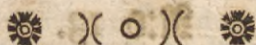
☉

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 28 Martii 1761.

Min Herre,

Härmed har jag den äran, at öfversända hissgade Köfs-calendarium til en del, som wisar, huru man här i Sverige för mer än 200 år sedan brukade, at tractera sine gäster, både i hwardags lag och gästebud. Det kan wäl icke tjena andre än Fornsökare och Antiquarier; men kunde det wara til någon uppbyggelse för våra Fruntimmer, i deras rikswårdande köfs-bekymmer, wore det så mycket bättre. Det finnes uti en handskrifwen bok, in folio, som förwaras i Linköpings Bibliothequen, och är ditfänt af vår gamle Heders-Gubbe, Herr Doctor Biskop Rhyzelius: Boken är skrifwen midt Reformationstiden, och altså mer än 200 år gammal.

Til Gestabodh Rätther.

Första Dag.

Skinka oc lwmbår.
 Färst köföth oc bakada
 ströffuor.
 Höns i bigott oc III
 stycke moos.
 Kaa, willebraadh oc ba-
 kade muskot.
 Steek och i huiith moos.

Til Aftonen.

Köföth medh salt watn oc
 Gaasäkraas.
 Swinarngh oc Goltch
 moos.
 Lambakooth oc bakada
 rusin oc mandel.

Til stora borgära stuffuona.

Först X kafuläge oc saa
 mong smör.

* Detta skal förmodeligen betyda selswa kodjuret, som stektes.

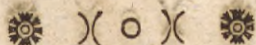
XV Finkor, VIII tun-
 gor, VIII måthister oc
 III Juuer*.

Jt. paa huart sath medh
 Finkone, i bringesty-
 che gammalt köth. Jt.
 i stycke nyrdgt köföth
 oc saaraköth, i stycke
 saltgrönth, i stycke
 färst köföth, i gam-
 malt höns sudeth med
 groff mathen, i fierding
 af en gaas oc sinap
 paa saltsår paa huart
 sath.

Mondaghen om middaghen.

Skinka oc winsuppa.
 Färst köföth oc stekt
 fisch.
 Swinastech oc färsch fisch
 med södh.

Jaara-

Saaraköth och fersk lar
 med blodh.
 Aggios och gult moos.

Til aftonen om maanedaghen.

Rödte saaraköth oc Her-
 sagöth.
 Köföth medh salta wat-
 ten oc fersk fisch med
 södh.
 Swinerng oc saltgrön.
 Gammal ost.

Tisdaghen.

Skinka oc Höns huggen
 smaa.
 Stecht köföth oc wille-
 braad med södh.
 Baket willebraad oc lam-
 beköth med södh.

Fol. 134.

Aliter per Dominum Ste-
 nonem Vastenis.

Groff math oc lwmbær.
 Stekte gäs fylta oc grop-
 pebradh.

Smaa pastiller bachada
 afftungor och heel höns
 med bigoth.

Bachada strwor oc äple
 och Willebrad med
 suart södh.

Stek af en hiort lyndina.

Til lizla Borgare stuffuone.

X Finkor, VII kafuläge
 och VII smör.

Til Bakare stuffuo- ne.

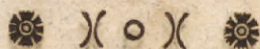
X Finkor, VII kafuläge
 oc VII smör.

Communiter.

Lwmbær oc Finka.
 Groff stek oc Grytastech
 Köföt med salta watn.
 Heel höns med bigot.
 Kaastech oc lambakög
 södh.

In Dacia.

Skinka.
 Groff Stech.

Willebraad.
Grytstech.
Skaaling.
Lambaköt med fodb.
Hornsköl med bigoth.
Kaastech.

Til affranen.

Järsth kooth med salta
watn.
Heel höns med fodb.
Uplemoos.
Swinerygh.
Elenathe.
Stekt höns oc lamb.
Kakor oc äggiaost.

Maan edaghen.

Grossmath oc lumbår
En reth fist.
Järst köt med salta watn.

Sedan följer förteckning på maten om Nyåret, långfastan, Påst, Jul och andra helgedagar, som ock skola stå til tjenst, om min Herre så befäller. Man kan sluta häraf, at gästebud råkte den tiden gemenligen på tredje dagen. At man då ock ätet påfoglar i Norden, ses äfwen härutaf. Eljest lär lumbær vara lins eller annan ärtmos, men hwad

Smat hönsaköt medh
fodb.

Aliter ofsgoicco more.

Grossstech oc Pasteel.

Grossmat.

Groppenbraad.

Koköt med salta watn.

lumber.

Stechte gås fylta.

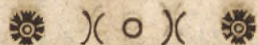
Heel höns med bigoth.

Paahöns med wtslagen
stiart.

Järpar duffuor och bot-
thermoos.

Borger eller bachad trä
eller diur medh struff-
uor aff rusin och man-
dol.

Bachada retther oc äg-
giaost.

juuer, hornsköl och skaaling egentligen betyda, wet jag icke. Jag främhårdar, m. m.

Om brist på Tjenstefolk.

Följande ämne tyckes nu för tiden wara wärdige hwat räsinnig medborgares ömaste åtanke, och fodrar des pligt, at upgiffwa alt hwad som kan tjena til botemedel emot detta onda. Så billigt det är, at alle undersåtare njuta en laglig frihet, så owädersägeligt är äfwen det, at hwar och en bör owägerligen fulgöra de skyldigheter, som det almäna fodrar, til des bestånd och förkofran. En menighet kan aldrig bestå, där tilgången är jämfad efter behofwen, och en noga jämförelse finnes imellan hjudande och lydande. Så litet tjenstefolk och arbetare kunna bidraga til det almäna bästa utan ordning och tilsyn af husbönder, så litet kan ock en husbonde uträtta, då honom tryta tilräckelige arbetare och tjenstefolk. En almån klagan höres nu för tiden öfwer otillräckelighet af arbetare, hwilket nästan en hwar, med så stor beswårighet för sig, som skada för det almäna, röner.

Landtbruket tyckes wara det yppersta näringsmedel uti et rike, och grunden til de andra, hwarföre det ock i synnerhet bör af Regeringen hägnas och uphjelpas; ty wanhåddas det, så försmägra och aftyna de öfrige hushåls delar i samma mån.

Utän tilräckeligt antal af arbetare kan omögeligen landtbruket stötas: Skal det ock winna förkofran, och hinna til någon högd, hwilket aldrig kan

wäntas, innan almogen får högre ögnamärke, än förfädernas wana och et tilöfswat handatag, så måste Rikets Adel och Ståndspersoner, som bruka landtägendomar, lemna loflig eftersyn.

Genom en Kongl. Stadsåro wäl några hemman i riket hulpne, sedan almogen får behålla alla sina barn hemma hos sig; men huru wil det gå med de barnlöse landbrukare, och de Ståndspersoner, som bruka egne eller ämbetsgårdar? Desse wilja kanste, både med förstånd och kostnad, uphjelpa hemmanen, men äro oförmögne at sjelfwe lägga handen därwid.

Wissa Privilegier hafwa förhulpet några så til mera folk, än de behöfwa; härigenom lider den större hopen brist uppå nödtröstige arbetare wid åkerbruket, hwarföre andra näringar synligen af-taga. Singe hwar Ridder- och Ämbetsman, för Säteri, Fabrique och bruk et wist antal af betjenter och arbetare, utom hwilket ej måtte gås, torde en stor del arbetare öfwerfljuta af dem, som nu för tiden, under låtja, genom privilegier finna beskydd. Underfätarne upmuntras genom friheter, eftergifter och prämier til många näringar: männe icke Ståndspersoner skulle på samma sätt undsättas, om tjenstefolket hos kände landthushållare wunne därigenom någon merit? Uti alla ämbeten och syssler in til de ringare, fodras ju läroår och pröfwetid, som bör igenomgås, innan man för fläckelig blir antagen. Landtbruket fodrar förutan handatag äfwen så wäl förstånd och eftertanke, som någon annan syssa. En tid af sju och flera år framgår, innan

innan man tiltror sig kunna tilböriligen förestå det man lärt; icke desmindre träder sonen ofta til sin faders hemman på sit 16 år, då han illa kan tilflapa en selesticka eller köra en råt säwa, mycket mindre passa säd til åker: det endaste man hos honom, såsom hemfödinge röner, är enwighet, inbiling och fräckhet. Wore då icke nyttigt, at hwar dreng i wissa år, til det ringaste trenne, tjente hos Ståndspersoner, innan han sjelf ägde frihet, at förestå något hemman, hwarigenom man kunde förmoda i framtiden ej allena förståndige och arbetsame, utan ock sedige landbrukare. Singe ock et tjenstehjon, som wore försedt med tilbörliga bewis om trohet, fläckelighet och kundskap uti landthushållningen, framsör dem, som stadsse wistats hemma i sina föräldrars hus, tiltråda stadsjehemman; skulle det ej blifwa swårt efter tjenstefolk, helst om sådan belöning, efter wäl förrättad tjenstetid, tilfölle dem med wiffhet. Ehuru barn äro skyldige, at stöta sine föräldrar uti deras ålderdom, så bör den friheten ej lända til det almännas skada, utan sjelfswäld hämmas.

Upsägnings och stadslo-tiden tyckes ock alt för mycket hindra både husbönder och tjenstehjon, såsom både nog kort och twungen, och passad til frivilliga öfwerenskommelser. Än om hwar ägde frihet, at öfwerenskomma om tjenst på et eller flera år?

De för hwarje län utsatte taxor synas äfwen twinga tjenstefolket, om de efterleddes. För samma orsak söca de, genom hemlige utwägar, kom-

ma til de orter, där större frihet uti hyror och accorder gifwas.

Lagen borde så i detta, som andra mål, åga en färdig utöfning, alt eget tycke landsförwifas; och den lidande finna en skynsam werkställighet: därigenom blefwo många ingrep, fadeliga aftal och sflfswäld utur wågen rögde.

J. Ahlelöf.

Fortfättning af Bifkop Wallins Lefwerne.

Om wår Lector gjort en resa, för at uplyfwas af utländningar, gjorde han den andra, för at uplyfwa dem igen; emedan han under den tiden framdrog många rariteter; som skola råtnu upräknas. Resan hystade egenteligen på Frankerike, dit han for genom Köpenhamn och landwågen åt Hamburg. Här i staden ämjade han hele wintren Fabricii Pöna Bibliothequa, och plågade omgånge med Edzard och Christopher Wolf. Om wåren skyndade han genom Hannover, Cassel, Frankfurt am Mayn, och flera städer, til Paris, där han wistades nästan et helt år, och författade, til bewis af sin waksamhet, twänne lärda arbeten; nämligen sit lärda Paris, och sin Genowefa. På återresan gjorde han sig bekant i Basel med Burtorf och Iselius; samt i Leipzig med Menken, Böhmer och Carpzow. I Nürnberg utgaf han sit lärda Paris; i Leipzig Historien om Timbermannen Joseph, hwilken han öfversatt ifrån Arabiskan; i Wittenberg, utom

Doctoral-

Doctoral-Disputationen, äfwen Parisiska Patronessan, m. m.

En hop tillstötande forger besordrade hemresan, som ändades 1723 den 8 Julii i Stockholm: en dag, på hwilken hans Herr Far, Superintendenten i Hernösand, afled; sedan des sjuklige Fru døde året förut, och des Fru Mor tilaledes.

Nu fick han 89 röster efter sin salige Far; men blef ej Bifkop den gången, utan Kongl. Hofprädikant, och prädikade mest altid på Lyska. Wid samma tid, nämligen 1726, gifte han sig med sin efterlemnade Enke-Fru, Bifkopinnan Wallenstråle, eller Margareta Schröder, en Dotter af Prosten och Lectorn härwid Gymnasium, Georg Schröder, och Dotterdotter af Professor Brunner i Upsala. Med denna Fru fick salige Bifkopen 2 Söner, nämligen Registratorn i Kongl. Cancelli-Collegio, Herr Fredr. Ulric Wallenstråle, samt Adjuncten här wid Gymnasium och Vice-lectorn, Herr Mag. Mart. Georg Wallenstråle.

År 1727 blef Hof-Prädikanten Wallin Bibliothecarius i Upsala, och fick således en sista, hwilken han ej annorlunda, än en Eric Benzelius, d. å. med utmärkt heder förestod. I äminnelse-talet wifas likheten mellan desse Prälater, som Bibliothecarier. Bägge hade granskat Europaiske Bibliothequerna, bägge afskrifwet några sälsynta manuscripter, bägge kastat mycket ljus på Swenska Historien, bägge woro de Antiquarier, bägge mångwifse. Efter en Wallin har och Upsala Bibliothequa många föråringar at upwisa.

N 5

Med

Med denna hysla förente han några år sin Theologiska Profession, den han fick utan egen ansöknin. Utom 4 privata Collegier, hvaraf ännu finnas af skrifter, tydeliga wedermålen af des Theologiska nit och styrka, utkommo den tiden, genom vår Professors och Bibliothecarii witra åtgärd, åtskilliga rara Disputationer, såsom om Sigtuna, om konsten af skrifa med eld, om trågisten, m. m. Ut vår Wallin war Botanicus, lutes häraf: at han war stor Orator, lutes bland annat af Sparswenfeldska äminnelse-talet; at han war stor Prädikant, af des erhålna kallelser ån til Storkyrkan, ån til Catharina och flera Församlingar i Stockholm. Alla Bisfop Wallins arbeten, prädikningarne oberåknade, gå öfwer 60 talet; men äro til hälften allena trykte.

År 1735 blef Professor Wallin Superintendent, och bar den stafwen i 10 år. På sit första Prestemöte i Wisby präsiderade han self år 1736; och samlade sedan ämne til det wakra arbete, hwaraf en del utkommet under namn af Gotländska Samlingar.

Herr Superintendenten biwistade Riksdagarne af år 1738, 1740 och 1742; hade därpå 51 röster til Scara, men blef ömsfider år 1744 Bisfop i Gøtheborg; hwarefter han biwistat Riksdagarne år 1746 och 1751, men undanbad sig samma besvär år 1756. Såsom et prof af Swenska Presterskaps hödgagning och förtroende til Bisfop Wallin, bör ej förgätas, at han förefogs år 1748 förra gången, och 1758 andra gången, til Årke-Bisfops ämbetet. Om

Om Herr Bisfopens öden, förtjenst och erhålna hedrande omdömen, wil jag sluteligen uppgifwa några wedermålen. Han tog utan häpenhet emot flera sorgeposter; han uplesde sine närmastes död, han såg sit fäderne plundrat, sit Bibliothecque upbrunnet, och lyckan tämligen ogen, utan at wråkas ur sit Philosophiska lugn. Han beklädde sex ämbeten i sin lifstid, efter undfångne Kongl. Fulmagter; lector, Konglig Hof-Prädikant, Bibliothecarius, Professor, Superintendent och Bisfop. Han war Riksdagsman 7 gånger; har prestwigt ungefärligen 160, installerat sex och femtio; öpnat 11 Prestemöten, begrafwen wid det tolfte; visiterat 2 gånger hela Gothland; hälften af detta Stift en gång, hälften 2 gånger.

Den som wil se lärde Måns omdömen om sällige Bisfopen, han finner en prydelig Artikel i Acta Lipsiensia, at ej förtiga Cancelli-Rådets och Riddarens, Herr von Stjernmans, och fleras ytrade tankar. Disputationen om Gustaf Adolphs uti leipzig förwarade swärd, är å nyo uplagd i samme stad, med et hedrande företal.

En kort och sansfärdig målning af Herr Bisfopen låses wid slutet af Personalierne, dem lectorn, Herr Magister Kömpfe upsatt. Han war, säger Författaren, emot sin Öfwerhet en trogen undersåte, och för des Höga wålgång innerlig förebedjare, emot sit fåra Fädernesland en ofdränderlig wälmenande Patriot; om renlärigheten öm; i Ämbetsmål nogräknad; i öfwerläggningar rådig; i studier trägen; emot den låragtiga ungdomen frifostig och huld; emot wrånga omdömen trygg i sit sinne och

lifa nögd; i sina omdömen warsam; wid högtidliga tillfällen hedersam; i enskilt het tarswelig; i omgångne wänlig och munter; wedersakare af sit beröm; en älskare af gamla plägseder och rent wäsende; en hatare af nymodigt krus och all skrymtan; under swära öfswergänger tyft och tålig; i sin wändel upbyggelig.

Efter en liten skada i wenstre foten, tiltog det fördolda onda så innom 6 weckor, at Herr Biskopen ändteligen slutade sin wändel den 16 Maji 1760, sedan han lefwat 73 år, 9 månader och 5 dagar.

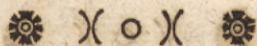
Til at kröna Wallinska ärominnet, wil jag och uptaga några versar af Herr Biskop Nhyzelii, kort efter Begrafningen hitsända, och synnerligen warfra Grasskrift. Hör på, huru denne Swanen sjunger om sin förwefne Wån!

Me moreris, Walline, prius? Tibi Parca quietem

Attulit, ulterius me finit illa pati.
Aevo sum senior, tamen ultima tardior hora est.

O Te felicem! dum me nigra cura moratur,
Jam Tuus in pura luce triumphat honos.
Parcite, dilecti manes, ita cantibus hisce,
Juncta quibus Vobis atque querela mihi.
Pacta manent implenda, olim jurata vicissim,
Alter ut alterius busta referret amor.
Ast quid ego? non me Clarius magis audit
Apollo,

Nec patitur rigidum docta Camena Senem.
Salige

Salige Biskopens utlänsta resor har war Högwördige Poet beskrifwet i en enda rad, och det mästerligen:

Te Batavus, Teuto, Te Danus, Celta, Britannus
Excipiunt, & habes Hospitis omne decus.

Man måste tilstå, at då andre Poeter aftaga med äldren, synes Herr Biskop Nhyzelius tiltaga.

Innan jag lemna Grasskriften, bör jag urfågta 2 tryffel, s. 84. Ty på tolste raden står Dicens i ställe för Diceris, och på 18 r. Pictus i ställe för Dictus. Likaledes står i Parentationen, s. 124, r. 28, centesimum för millesimum: item i lifprädikningen, s. 42, r. 14, där, efter: läs därefter. Flera tryffel har jag ej blifwet warse.

R . . .

Swad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexelcoursen.

Onsdagen, den 25 Martii.

London	- -	74½	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	67½	- -	M:f R:mt.
Hamburg	- -	74¼	- -	M:f R:mt.

Ans

Ankomne äro Skepparne Peter Hackman ifrån Marstrand och St. Ubes med salt, och Dunne Arndts ifrån Frisland med barlast.

Utgångne äro Skepparne Peter Jfvarsson til Aberdeen med järn och bräder, och Måns Petersson til Grönland på Fiske.

Zelsingör Den 9 Martii afgingo Skepparne Johan Kullman ifrån Stockholm til Bristol med järn. Den 11. Jeremias Beng ifrån Gessle til Hull med järn. Den 12. Wilhelm Bonniss ifrån Nstad til Göttheborg med sten. Den 13. Gerit Harms Buttentoper ifrån Stockholm til Nantes med tjära. Den 14. Hans Plomhult ifrån Dansig til Göttheborg med råg. Den 18. Lars Zammelín ifrån Åbo til Mallaga med bräder. Den 21. Matthias Woitke ifrån Marstrand til Stockholm med sill, Johan Holm ifrån Göttheborg til Carlshamn med styckgoods, och J. Elias Barchman ifrån London til Stockholm med styckgoods.

Små Kyrko-tidningar.

Kyrkoherden i Hjungby och Ålfshög, Herr Mag. Olof Ekebom, är nyligen förordnad til Domprost och Kyrkoherde wid Swenska Församlingen här i Staden.

Wälkommen hit, wår Ekebom,
At winna oförgånglig åra;
Det är at straffa mer än låra,
Och säga Göttheborg sin dom!

Försam-

Församlingen Lyckönstas tillika ej mindre til sina förnyade Privilegier, än sic Skäligen påyrkade, fast hitills obrukade, walsät. Hädanefter hafwa ej allenast husägare hos oss, utan och hyresmän, som ej stå i andras bröd, sina röster wid Prestewal.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 18 til den 25 dennes födde 2 Gosse- och 2 Flickobarn: Wigde Sjömannen Anders Lerum och Jungfru Annika Lindberg, Båtekarlen Lars Persson Wälkommen och Enkan Brita Swensdotter Arndt; äfwen Båtebrängen Andreas Mellgren och Margareta Davidsdotter: Dödt 1 Gossebarn af slag.

I Nyssa Församlingen födt 1 barn.

I Kronhus = Församlingen födt 1 barn: Döde Majoren af Artilleriet, och Riddaren af Kongl. Swärds = Orden, Herr Christian Teglov, 80 år gammal, af colique; affedade Constaplen Peter Arndsson, 50 år gammal, af bröstsjuka; en Corporal af hertsig feber: Wigde Soldaten Michael Druskeit och Enkan Gunnilla Hultberg.

Kundgörelser.

På Tisdag säljes et parti Narwa lin.

Som Magistraten, med löfliga Borgerkapets Åldste, funnet nödigt, at låta åter upbygga det afbrända Commendants-huset wid stora torget här i Staden, efter den Desssein och Devis, som Herr General-Quartermästare-Lieutenanten och Riddaren af Kongl. Swärds = Orden, Carlberg, häröfwer författat; altså warder sådant almänneligen kundgjordt, at de, som äro hågade, at åtaga sig samma

ma

ma bygnad, må til den ändan den 31 i innewa-
rande månad, klockan 10 föremiddagen på Sta-
dens Rådhus sig infinna, och wid offentlig ut-
bjudningen sina anbud göra, kunnande Desseinen
och Devisen öfwer bygnaden i Stadens Cancelli
beses: hwilket til esterrättelse ländar.

Tredje och sista gången påminner Madame In-
geborg Elisabet Schoff om betalning af des bor-
genärer. Hännens omständigheter äro nu sådana,
at hon icke öfwer tre weckor kan umbära en wäldig
summa penningar, til at förnöja des egne Credi-
torer, hwilket hon til dem samteligen utfäst, och
måste fullgöra. Därföre anmodar Madame Schoff
hwar och en af dem, som äro hånne något skyldige,
och hwilkas namn af böckerne äro hånne bekante,
at öfördrojeligen, och alrafäst inom tre weckor här-
efter, infinna sig med betalningen, enligt öfwerigifne
räkningar, emedan hon, i annat fall, fast ogerna,
nödgas, at dem därföre lagligen söka.

Jämte hvarpen och Skeps-redskap, som den 1 April
kommer at säljas på Knappegården i Odensala, blif-
wer et parti af ungefärligen 270 Skeppund Ryskt
stängjärn ifrån St. Petersburg äfwen ock försäldt
på Auction samme dag.

Några exemplar af Lectoverne Herweghs och
Schedvins utgifne tankar öfwer förste och andre
Wönedagen, äro förlede med posten från
Westerås antomne, och säljas där Magasinet tryc-
kes. Likaså finnes Prosten Ekmans arbete öfwer
samma ämne hos Herr Notarien Mander.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 4 April 1761.

Om Hwalfisterier*.

Denne ofantelige fisken, är gemenligen fångad
uti nordsjön: största sorten finnes kring om
Spisbergen, och hålla en del 200 fot i längden;
men de som fångas wid kusterne af America, 90 til
100: däremot äro de, som fångas på kusterne af
Guienne och Medelhafwet, alraminst. Hollän-
darne hafwa mot 100 år haft hwalfiske-fångsten
sig selsive liksom förbehållen: ja nu förtiden hål-
les hon för en af deras ypperste handels-grenar.
De förnämste handlande af flesta Provincierne haf-
wa uprättat et Compagni sig emellan; för at drif-
wa denne handel til sin högd; och til den ändan
fiskas hwart år en stor flotta til nordsjön. De
försökte at göra första inräkningen på Grönland:
efter det ej lyckades, fäste de sedermera sina fiske-
rier

* Sedan Göteborg ärligen idkar detta löfliga storfiske,
läwer en sådan artikel förtjena sit rum i Göteborgska
Magasinet.